

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Говьсүмбэр аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ГСА-2022/1/СТА-ТЕЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Тэргүүлэх аудитор: Б.Сарантуяа

Утас: 7054-3156

Цахим хаяг: Sarantuyab@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Г.Наранбаяр

Утас: 7054-3179

Цахим хаяг: Naranbayarg@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Ц.Батсайхан

Утас: 7054-3179

Цахим хаяг: Batsaikhants@audit.gov.mn

Чойр хот

2022 он

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	5
2.1 Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	8
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	12
3. Аудитын тайлан	13
3.1. Ерөнхий зүйл	13
3.2 байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	13
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	13
3.4 Материаллаг байдал	14
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт	15
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө	15
3.5.2 Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт	16
3.5.3 Авлага	16
7.5.4 Урьдчилгаа	19
7.5.5 Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	19
7.5.6 Бараа материал	20
7.5.7 Үндсэн хөрөнгө	21
7.5.8 Өр төлбөр	22
7.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо	25
7.5.10 Орлогын данс	25
7.5.11 Зардлын данс	26
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	27
3.7 Шилэн дансны мэдээлэл	30
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга	30
3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	31
3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	31
4. Аудитын илрүүлэлт	32

Товчилсон үгийн жагсаалт

ААНБ	Аж ахуй нэгж байгууллага
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АЗДНС	Аймгийн Засаг даргын нөөц сан
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
БНХАУ	Бүгд найрамдах хятад улс
БОАЖГ	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар
БТСГ	Биеийн тамирын спортын газар
ГБХЗХГ	Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газар
ГСА	Говьсүмбэр аймаг
ГХБХБГ	Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар
ЗГТС	Засгийн газрын тусгай сан
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар
ОНӨҮГ	Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар
ОНТС	Орон нутгийн тусгай сан
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ӨЭМТ	Өрхийн эрүүл мэндийн төв
СХС	Сум хөгжүүлэх сан
ТЕЗ	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч
ТӨҮГ	Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татвар
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

42015 Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 3 дугаар баг
Утас/Факс: 976-7054 3179
И-мэйл: govisumber@audit.gov.mn

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН ТӨСВИЙН
ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧ БӨГӨӨД
ЗАСАГ ДАРГА Г.БАТЗАМ ТАНАА

2022.04.20 № 58

танай _____ -ны № _____ -т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.4-т заасны дагуу аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүн, нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийж гүйцэтгэлээ.

Аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

008020206

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.САРАНТУЯА

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2020 оны 12-р сарын 31	2021 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		9,477,098.8	14,782,119.4
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3а, 3б	3,054,646.7	7,585,575.3
33	АВЛАГА	5а, 5б, 6а, 6б	1,914,429.2	1,943,807.1
34	УРЬДЧИЛГАА	7а, 7б	129,875.3	37,785.3
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	8а, 8б, 8в	4,211,382.3	5,003,879.0
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	9а	66,563.2	88,833.8
360	БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	10	100,202.2	122,238.9
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		43,463,571.3	49,388,939.1
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12а, 12б, 12в	43,463,571.3	49,388,939.1
39200	Биет хөрөнгө		36,829,264.4	42,598,425.0
39300	Биет бус хөрөнгө	13	6,634,306.9	6,790,514.1
39400	Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/	14	0.0	0.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II		52,940,670.2	64,171,058.4
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		6,317,980.8	14,438,661.8
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	15а, 15б	1,412,681.2	2,395,671.9
41300	Өглөг	17а, 17б	1,412,681.2	2,395,671.9
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		4,905,299.6	12,042,989.9
42100	Урт хугацаат үнэт цаас	19	0.0	0.0
42200	Урт хугацаат зээл	20а, 20б	4,905,299.6	12,042,989.9
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		46,622,689.3	49,732,396.6
51	Засгийн газрын хувь оролцоо		46,622,689.3	49,732,396.6
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан		26,348,162.0	26,343,617.0
51200	Хуримтлагдсан үр дүн		7,882,877.1	10,955,103.3
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		12,391,650.2	12,433,676.2
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V		52,940,670.2	64,171,058.4

2.2 Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2020 оны 12-р сарын 31	2021 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)		28,032,602.60	32,925,669.80
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		5,754,787.80	8,789,885.70
110	Орлогын албан татвар		4,224,195.80	5,483,444.20
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		4,419,617.80	5,657,849.30
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		-195,422.00	-174,405.10
113	Хөрөнгийн албан татвар		492,174.00	736,868.20
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж		1,038,418.00	2,569,573.30
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1а, 1б	16,937,623.00	18,064,367.40
120	Нийтлэг татварын бус орлого		4,442,927.70	5,853,731.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг		12,494,695.30	12,210,636.40
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		5,340,191.80	6,071,416.70
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2а, 2б	23,137,406.00	25,418,901.70
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		23,137,406.00	25,217,448.20
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		22,000,793.00	24,505,055.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		10,029,948.00	10,598,175.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		1,232,473.70	1,426,478.70
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		1,392,344.10	1,468,457.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		3,745,913.10	2,598,388.60
2105	Нормативт зардал		742,632.20	1,304,621.20
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		103,100.70	162,049.90
2107	Томилолт, зочны зардал		56,850.50	62,211.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		2,031,500.90	2,616,092.30
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		2,666,029.80	4,268,580.80
212	ТАТААС		163,073.10	152,983.70
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		973,539.90	559,409.30
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		0	201,453.50
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)		4,895,196.60	7,506,768.10
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		0	2,503.00

Говьсүмбэр аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		4,665,100.80	4,278,825.90
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)		230,095.80	3,230,445.20

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2020 оны 12-р сарын 31	2021 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	51,179,294.20	32,659,391.10
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	5,754,787.80	8,789,885.70
110	Орлогын албан татвар	4,224,195.80	5,483,444.20
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	4,419,617.80	5,657,849.30
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-195,422.00	-174,405.10
113	Хөрөнгийн албан татвар	492,174.00	736,868.20
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	1,038,418.00	2,569,573.30
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	204,079.70	420,621.10
1181	Газрын төлбөр	465,272.60	1,460,983.90
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	369,065.70	687,968.30
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	17,192,474.00	18,360,155.20
120	Нийтлэг татварын бус орлого	4,697,778.70	6,149,518.80
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	12,494,695.30	12,210,636.40
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	28,232,032.40	5,509,350.20
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	45,450,933.10	22,638,333.10
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	45,450,933.10	22,638,333.10
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	21,435,853.70	21,854,281.70
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	10,575,625.00	11,521,057.20
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,414,344.90	1,727,163.50
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,652,290.60	1,765,240.70
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,576,684.50	1,495,295.40
2105	Нормативт зардал	624,647.10	412,434.60
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	187,645.80	264,543.80
2107	Томиллолт, зочны зардал	57,116.70	65,476.20
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,736,493.90	2,024,298.90
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,611,005.20	2,578,771.40
212	ТАТААС	163,073.10	152,983.70
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	23,852,006.40	631,067.60
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	5,728,361.00	10,021,058.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	7,016,307.40	5,413,859.40
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	7,016,307.40	5,413,859.40
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	7,016,307.40	5,413,859.40
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-7,016,307.40	-5,413,859.40
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-91,298.00	-76,270.00

Говьсүмбэр аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	91,298.00	76,270.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-1,379,244.40	4,530,928.60
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4,433,891.00	3,054,646.70
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	3,054,646.70	7,585,575.30

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	45,901,607.10	45,901,607.10
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	11,816.40	11,816.40
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	45,913,423.50	45,913,423.50
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	437,207.80	437,207.80
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	41,962.20	41,962.20
6	Тайлант үеийн үр дүн	230,095.80	230,095.80
7	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	46,622,689.30	46,622,689.30
8	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	46,622,689.30	46,622,689.30
9	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-158,218.90	-158,218.90
10	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	46,464,470.40	46,464,470.40
11	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	38,026.00	38,026.00
12	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-2,520.00	-2,520.00
13	Өмчид гарсан өөрчилөлт	1,975.00	1,975.00
14	Тайлант үеийн үр дүн	3,230,445.20	3,230,445.20
15	2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	49,732,396.60	49,732,396.60